

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จังหวัดอุทัยธานี

AN EVALUATION OF THE SCHOOL-BASED CURRICULUM
 IN ART SUBJECT GROUP FOR PRATHOMSUKSA 4 OF THAIRATHWITTHAYA 58 SCHOOL
 (HUAIKHOTSAMAKKEE), UTHAITHANI

เกรียงไกร น่วมเทียบ

Kriangkrai Naumthiab

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Curriculum and Teaching Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: 6433200060@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จังหวัดอุทัยธานี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรทั้งหมด 19 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือ แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านบริบท ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.54$) (2) ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน บุคลากร สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ งบประมาณ โครงการ/กิจกรรมสนับสนุนหรือส่งเสริมหลักสูตร และเกณฑ์การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.58$) (3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.58$) และ(4) ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.52$)

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา, กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ, โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58, (ห้วยคตสามัคคี)

Abstract

The objectives of this research was to evaluate the school-based curriculum in art subject group for prathomsuksa 4 of Thairatwitthaya 58 School (huaikhotsamakkee), Uthaitani in four segments: (1) context evaluation; (2) input evaluation; (3) process evaluation; and (4) product evaluation. Research methodology was descriptive research. The population, totaling 19, included of 1 administrator, 10 teachers and 8 school committees. The instruments used for data collection were questionnaires for

administrator, teacher and school committees. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research revealed that (1) Context Overall, the respondents had opinions about the vision of the curriculum. and aims of the curriculum were at the highest level ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.54$); (2) In terms of input factors, overall the respondents had opinions about the learning experience provided to learners, personnel, media, and materials. /equipment learning resources, buildings, places, budgets, projects/activities supporting or promoting the curriculum and the measurement and evaluation criteria were at the highest level ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.58$); (3) The result of the process evaluation found that, overall, the respondents had opinions about the curriculum administration. teaching and learning activities and measurement and evaluation were at the highest level ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.58$) and (4) Product evaluation, goal of student development and learning achievement in the art learning subject group was at a high level ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.52$).

Keywords: School Curriculum, Art subject group, Thairathwittaya 58 School (Huaikhotsamakkee)

บทนำ

การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นสำคัญเนื่องจากหลักสูตรถือเป็นกลไกที่สำคัญในการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบเปรียบเสมือนเส้นทางแห่งการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและเดินรอยตาม เพื่อให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดตามเป้าหมายที่หลักสูตรตั้งเป้าหมายไว้ นอกจากนั้นแล้วหลักสูตรยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอยู่ในสังคมแห่งโลกอนาคตที่ก้าวหน้าในทุกวันนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2554 : 95) ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจึงมีความสำคัญอย่างมากในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพของการศึกษาหลาย ๆ ระดับ ตั้งแต่ระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตจนถึงระดับชาติโดยในการประเมินหลักสูตรจำเป็นต้องมีการกำหนดและการวางแผนการประเมินหลักสูตรที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการประเมินและต้องสามารถนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ได้จริงดังนั้นการประเมินผลหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่ขาดไม่ได้ในกระบวนการ พัฒนาหลักสูตรและเนื่องจากหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ สอดคล้องกับปัจจัยในหลายๆ ด้านการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในโรงเรียน โดยในการประเมินหลักสูตรต้องประเมินจากกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู อาจารย์ นักเรียน รวมถึงผู้ปกครองในสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งโรงเรียนใดที่มีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ก็จะมีการพัฒนาในด้าน การจัดการเรียนการสอนที่ดีตามมาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกๆปีอย่างต่อเนื่อง (ชมพูนุท ทองภู, 2563 : 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ทศนศิลป์ ดนตรี และ นาฏศิลป์ (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (หัวคตสามัคคี), 2562 : 4)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ได้เปิดทำการสอนในระดับชั้นก่อนประถมศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้มีจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 โดยออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษา และชุมชนมาใช้ และใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ทั้งในด้านการจัดเนื้อหาสาระ สื่อการเรียน วิธีการสอน กิจกรรม การเรียน และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดี มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการของสังคม (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี), 2562 : 7) สภาพปัญหาของหลักสูตรสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) พบว่า ตั้งแต่เริ่มจัดทำหลักสูตรฉบับปัจจุบันขึ้นมานั้น ยังไม่มีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และที่ผ่านมาทางโรงเรียนยังขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ในด้านการสอนศิลปะจากสาขาวิชาศิลปะโดยตรง และผู้วิจัยต้องการจะทราบถึงคุณภาพและความสอดคล้องในด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรนั้นว่าอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป จากปัญหาดังกล่าวจึงเกิดเป็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งผู้วิจัยต้องการ ที่จะประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ซึ่งเป็นโมเดลที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน และแนวทางการประเมินมีความสอดคล้องกับขอบข่ายที่ผู้วิจัยต้องการประเมินซึ่งการประเมินแบบ CIPP Model แบ่งการประเมินผล ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (C = Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (I = Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (P = Process Evaluation) และด้านผลผลิต (P = Product Evaluation) (สุภา นิลพงษ์, 2554: 27) ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครู โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) และสอนในรายวิชาศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ จึงติดตามตรวจสอบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในสอดคล้องและคลอบคลุมกับขอบข่าย ของความเหมาะสมหรือไม่แต่ละด้าน รวมถึงทำให้ทราบถึงทิศทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตัวครูผู้สอนต้องการทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้หลักสูตรนี้ จึงได้ทำการประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบ CIPP เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และบริบทของโรงเรียนรวมถึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงผู้ปกครอง ในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งรัก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปางนางสาว จังหวัดพังงา ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบริบท (Context evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product evaluation)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยดำเนินการประเมินหลักสูตร กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย ทั้งหมดจำนวน 19 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จำนวน 1 คน ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการประเมินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิต จากนั้นทำการหาคุณภาพแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับแก้ไขข้อคำถามให้มีความครอบคลุม เพียงตรง และเหมาะสมของเนื้อหา และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนศิลปะ ด้านหลักสูตร และ/หรือด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) และนำไปวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาลงความเห็น และให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ลำดับต่อไป นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC แล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน จากโรงเรียนหนองมะสังและโรงเรียนบ้านกลางที่มีลักษณะ

การจัดการเรียนการสอนและบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานศึกษา หรือกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อนำคะแนนไปคำนวณหาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α)

ผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) ผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ ในระดับ มากที่สุด อีกทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวม ในด้านผลิต อยู่ในระดับ มาก

ตารางที่ 4.16 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (ห้วยคตสามัคคี) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลิต และแบบสรุปภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน											
	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			คณะกรรมการสถานศึกษา			ภาพรวม		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ด้านบริบท	4.68	0.47	มากที่สุด	4.54	0.61	มากที่สุด	4.49	0.53	มาก	4.54	0.54	มากที่สุด
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.70	0.47	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.50	0.61	มาก	4.54	0.58	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ	4.73	0.47	มากที่สุด	4.53	0.73	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.61	0.58	มากที่สุด
ด้านผลผลิต	4.54	0.28	มากที่สุด	4.44	0.11	มาก	4.27	0.49	มาก	4.36	0.52	มาก

อภิปรายผล

ผลการประเมินด้านบริบท พบว่ามีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด อาจเนื่องมาจากวิสัยทัศน์ของหลักสูตรกำหนดจากข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน รวมทั้งมาจากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ความต้องการของชุมชนและสังคม ครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน ทั้งวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดขึ้นสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลได้จริง สอดคล้องกับชลิตา ลีนิจ, สุภาพร บุญเอี่ยม และกนกมณี หอมแก้ว (2563: 158) กล่าวว่า วิสัยทัศน์องค์กรที่ดีควรมีลักษณะเป็นเรื่องจริง เชื่อถือได้ มีความชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีความเหมาะสม มีพลังทำลาย และกระตุ้นให้ทุกคนในองค์กรมีความมุ่งมั่นที่จะทำร่วมกันอันจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยจุฬาลักษณ์ บุปผาวาส (2558: 144) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลหนองหญ้าม้า ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรสถานศึกษา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีความชัดเจน สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา สภาวะปัจจุบันและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด อาจเนื่องมาจากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนนั้น มีการออกแบบให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายวิชามีความหลากหลาย เช่น รายวิชาพื้นฐานครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและศักยภาพของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนการวัดการประเมินผล มีความรู้ด้านจิตวิทยาเด็ก ธรรมชาติวิชา รวมทั้งเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการพัฒนาตนเองและพัฒนานวิชาชีพอ่างสม่ำเสมอ ส่วนนักเรียนมีความพร้อมทั้งด้านอายุ ร่างกาย ทักษะ และความสามารถในการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เทคโนโลยีที่มีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ปลอดภัย ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย เพียงพอ และเหมาะสม อาคาร สถานที่ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสม เพียงพอ พร้อมใช้งาน งบประมาณได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ มีการบริหารจัดการ ติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบตามระยะเวลาที่กำหนด มีโครงการ กิจกรรมที่สนับสนุนหรือส่งเสริมหลักสูตร และมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 สอดคล้องกับ นารี อุไรรักษ์, พัทณี กุลทานันท์ และเบญจพร วรณัฐภักดิ์ (2562: 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าด้านโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีการจัดเวลาเรียนครบถ้วนเหมาะสม สอดคล้องกับบุญเลี้ยง ทูมทอง (2557 : 281) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้น ดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นับตั้งแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม สำหรับจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง กับจันทิวา เตจ๊ะ, นพพร ณะชัยพันธ์ และสุตาพร ปัญญาพฤกษ์ (2560: 50-54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนแม่ลาววิทยาคม อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย พบว่าด้านปัจจัยนำเข้าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน รวมถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ เวลาเรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด

ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่ามีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด อาจเป็นเพราะในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประชุมวางแผนใช้หลักสูตรให้เป็นระบบและการทำงานประสานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานและตารางการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการจัดทำและตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ นิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และวางแผน ดำเนินงานตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน แล้วจึงนำผลที่ได้ มาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา(2553: 36-37) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาควรมีการเตรียมการ วางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่และเตรียมพร้อมที่จะติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร และนำผลมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และวางแผนการจัดการเรียนรู้ สรรหาและเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ โดยจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เน้นการใช้ความรู้ทางศิลปะ ดนตรีควบคู่กับการพัฒนาและฝึกฝนทักษะที่สำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยคำนึงถึงการฝึกให้นักเรียนแก้ปัญหาในชีวิตจริง ผ่านการเรียนรู้ปรัชญา แนวคิดทางศิลปะและนำมาปรับใช้ได้หลายมิติ

และสามารถในความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ ในการเรียนการสอนศาสตร์ของศิลปะส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องการปฏิบัติลงมือทำด้วยตัวนักเรียนเอง ถือเป็นส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีหน้าที่ชี้แนะแนวทางหรือวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีการประเมินการเรียนรู้ทั้งรูปแบบระหว่างเรียนและแบบสอบปฏิบัติจริง มีการบันทึกคะแนน สรุปรวมผลการศึกษาค้นคว้า และจัดทำเอกสารธุรการ เพื่อเป็นหลักฐานทางการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน เช่น สมุดเช็คเวลาเรียน เอกสารประเมิน (ปพ.) เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาแล้วจึงแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบและไม่จัดอันดับ แบ่งแยกนักเรียน แต่จะแจ้งไปเกรดเฉลี่ยโดยให้แนวคิดที่ว่าวิชาใดเกรดเฉลี่ยต่ำ หมายถึง นักเรียนไม่มีความถนัด หรือไม่มีความชื่นชอบในวิชานั้น ๆ หน้าที่ของครูผู้สอนนั้นควรที่จะนำผลการศึกษานักเรียนมาวิเคราะห์และปรับปรุงหากผลการศึกษาไม่เป็นที่คาดหวัง อาจหมายถึงการปรับเปลี่ยน รูปแบบการสอน สื่อที่ใช้ในการสอน เทคนิคการสอน เทคนิคการสื่อสาร เทคนิคช่วยจำ หรืออาจหมายถึงการปรับแก้แผนการจัดการเรียนรู้ ไปจนถึงปรับปรุงหลักสูตร ในที่สุด ซึ่งขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ครูผู้สอนควรเอาใจใส่ และผลักดัน พัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่ามีความคิดเห็นในระดับ มาก เนื่องจากจากสถานศึกษา มีการวางแผน กำหนด ออกแบบ สร้าง และใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน เป็นไปตามวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งทางการฟัง พูด อ่านและเขียน มีความพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต มีความรู้ ความสามารถในการคิด แก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกายตระหนักถึงประโยชน์ของการใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และพัฒนาลมแวดล้อม และมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสรรค์สิ่งดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนได้สอดคล้องกับสุภา นิลพงษ์ (2554: 136) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2552 พบว่าผลการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนักเรียนอยู่โรงเรียนประจำโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนได้ตลอดเวลา และสามารถจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตามมาตรฐาน ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ที่อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งต้องมีการปรุงและพัฒนาเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการที่สูงขึ้น อาจเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ครูต้องมีการปรับเวลา ปรับเปลี่ยนสถานที่และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อการฝึกทักษะการปฏิบัติต่าง ๆ ของนักเรียนน้อยลง และไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนร่วมกับเพื่อน รวมทั้งเสียโอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกและการปฏิบัติจริงลดลง ส่งผลระยะยาวในการเรียนการสอน และเห็นได้ชัดถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ลดลงมาก ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นตรงกันว่า คุณภาพของการจัดการศึกษาลดลง ซึ่งเป็นผลจากความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น ครูผู้สอนควรวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล นำข้อมูลมาออกแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องสอดคล้องกับ จูติมา นิตกรวารกุล (2553: 229) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” จังหวัดราชบุรี ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่าเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

ข้อเสนอแนะ

การประเมินหลักสูตร ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพในการนำหลักสูตรไปใช้ และการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมคุณภาพ การจัดการศึกษาในท้องถิ่น อีกทั้งประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะทุกระดับชั้น ด้วยวิธีการประเมินแบบผสมผสานทั้งการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและรายงานผลการประเมินให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนทราบ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จุฑามาศ กันทะวงศ์. (2560). การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 9(1) : 217-226.

ชมพูนุท ทองภู. (2563). *การประเมินหลักสูตรบูรณาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ นครนายก โดยใช้รูปแบบซีป (CIPP MODEL)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชุดิระ ระบอบ และคณะ. (2560). การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 10(1): 123-140.

รัฐติมา นิตกรวารกุล และ วชิรา เล่าเรียนดี. (2554). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านโป่ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์" จังหวัดราชบุรี ช่วงชั้นที่ 3 - 4 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์*, 2(2): 118-130.

นงนภัส บุญเหลือ. (2557). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนประทุมอนุสรณ์ โดยใช้ CIPP Model*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิคม ชมพูหลง. (2562). *วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2557). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์: การประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประยูร บุญใช้. (2550). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตร:เอกสารประกอบการเรียนการสอน*. รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอน. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปราณี มีหาญพงษ์ และกรรณิการ์ ฉัตรดอกไม้ไพร. (2561). การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการแพทย์. *วารสารพยาบาลทหารบก*. 19(1) : 9-15.

มนตรี สังข์ทอง. (2557). *หลักสถิติ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (หน่วยคตสามัคคี). (2562). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (หน่วยคตสามัคคี) พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562)*. ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. อุทัยธานี : โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 58 (หน่วยคตสามัคคี).

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 -2579*. กรุงเทพฯ :
 พริกหวานกราฟฟิค.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2559). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). *คู่มืองานการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *ชุดฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2556). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สุปัญญา ชาดง และ สิรินาถ จงกลการ. (2562). การประเมินหลักสูตรจินตคณิตของสถาบัน 072 จินตคณิต โดยใช้
 CIPPIEST Model. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*. 20(1) : 116-123.
- สุมิตร คุณานุกร. (2560). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- อุไรวรรณ ชัยชนะวีโรจน์ และชญภาภา วันทุม. (2560). การทดสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย. *วารสารการ
 พยาบาลและสุขภาพ*, 11(2) : 105-111.
- Beauchamp, G. A. (1981). *Curriculum Theory. (4th ed.)*. Illinois: F.E. Peacock.
- Ersan, Tuti Nuriah Erwin and Rusmono. (2018). *Evaluation Of Thematic Learning Program In
 Government Elementary School Singkawang*. Department of Educational Technology,
 Postgraduate of State University of Jakarta.
- Good, Carter V. (2000). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Hania,M. Al-Shanawani. (2019). *Evaluation of Self - Learning Curriculum for Kindergarten using
 Stufflebeam's CIPP Model*. SAGE Open, pp.1-13.
- Saylor, J.G., W. Alexander and A. J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and
 Learning*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Shamsa Aziz. (2018). *Implementation of CIPP Model for Quality Evaluation at School Level: A Case
 Study*. International Islamic University.
- Taba, Hilda. (1978). *Curriculum Development: Theory and Practices*. New York: Harcourt, Brace and
 World Inc.
- Taylor, Frederick W. (2002). *The Principles of Scientific Management*. New York: Harper.
- Wheeler, Amy. (2007). *Active Learning to Improve Student Performance in Remedial
 Mathematics*. In Paper Present at the annual meeting of the Mathematical Association of
 America. Retrieved June 18, 2022, from <http://www.allacademic.com/one/www/research>.